

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-306/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední odborné učiliště včelařské - Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.
Sídlo	Slatiňanská 135, 538 25 Nasavrky
E-mail právnické osoby	info@souvnasavrky.cz
IČ	25946901
Identifikátor	650004833
Právní forma	obecně prospěšná společnost
Zastupující	Josef Lojda
Zřizovatel	Ministerstvo zemědělství ČR, Těšnov 17, 117 05 Praha 1 – Nové město Český svaz včelařů, o. s., Křemencova 8, 115 24 Praha 1
Místa inspekční činnosti	Slatiňanská 135, 538 25 Nasavrky Slatiňanská 277, 538 25 Nasavrky Severní 194, 538 25 Nasavrky
Termín inspekční činnosti	7., 8. a 20. 4. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Střední odborné učiliště včelařské - Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s. (dále jen „škola“) je obecně prospěšnou společností s nadregionální působností založenou Ministerstvem zemědělství České republiky a Českým svazem včelařů. Vykonává činnosti střední školy, domova mládeže a školní jídelny. Mezi zřizovatelem stanovené další okruhy působnosti patří provozování a organizování mimoškolní činnosti dětí a mládeže v oboru včelařství, vzdělávání dospělých, organizování a zajišťování vzdělávací a kulturně výchovné činnosti. Škola sídlí ve starší opravené budově, v letošním školním roce oslavila 65 let od založení. V přístavbě školní budovy se nachází velký konferenční sál (pro 150 posluchačů) a zázemí pro výuku odborného výcviku. Domov mládeže, školní jídelna a prodejna včelařských potřeb jsou umístěny v samostatné sousední budově. Do budov je umožněn bezbariérový přístup. Součástí areálu je arboretum a výstavní budova.

Školu navštěvovalo ke dni inspekční činnosti v osmi třídách 233 žáků dálkové formy vzdělávání oboru středního vzdělání s výučním listem 41-51-H/02 *Včelař*. V rejstříku škol a školských zařízení zapsaná denní forma vzdělávání tohoto oboru vzdělání nebyla v posledních školních letech z důvodu nízkého zájmu otevřena. Nejvyšší povolený počet žáků školy (260 žáků) byl naplněn na téměř 90 %. Ve škole nebyli žáci, kteří by vykazovali speciální vzdělávací potřeby. V domově mládeže byli ubytováni žáci ve dnech konzultací (obvykle od pátku do neděle) do nejvyššího povoleného počtu 80 ubytovaných žáků. V případě potřeby ubytování dalších žáků jsou využívány ubytovací kapacity srovnatelné kvality v obci.

Další informace lze zjistit na webových stránkách školy <http://souvnasavrky.cz/>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzhledem ke stoupajícímu zájmu o včelaření se počet žáků ve škole zvýšil proti poslední inspekční činnosti v říjnu 2011 o 93 žáků (nárůst 66,4 %). Zvláštností školy je velké věkové rozmezí žáků od 18 do 75 let (průměrný věk žáka je 42 let). Široká je také škála vstupního vzdělání žáků od středního vzdělání zakončeného závěrečnou zkouškou přes žáky, kteří získali maturitní zkoušku, a žáky, kteří mají vysokoškolské vzdělání s akademickými tituly. Vzdělávání je převážně realizováno o víkendech, a s ohledem na dálkovou formu vzdělávání jsou základem konzultace.

Prostorové podmínky výuky jsou velmi dobré. Mimo základní materiálně technické vybavení (učební pomůcky, nástroje, stroje, zařízení) pro výuku odborných předmětů a pro výuku odborného výcviku škola využívá několik svých specializovaných pracovišť jak v místě ředitelství, tak na odloučených pracovištích (stáčírna medu, těžení vosku a výroba mezistěn, truhlárna, včelíny). Dále jsou využívány včelnice školy umístěné ve volné přírodě a včelíny smluvních partnerů v Nasavrkách a okolí. Přímě v areálu škola vybudovala arboretum včelařsky významných rostlin, které slouží nejen při výuce, ale je přístupné i veřejnosti. V rámci prezentace obdobně zaměřených firem a výrobců jsou vystaveny rozsáhlé ukázky sortimentu aktuálních výrobků na trhu umístěné hlavně v tzv. „výcvikové hale“. Žáci využívají dobře vybavenou studovnu s odbornými učebnicemi a publikacemi. K dispozici jsou závěrečné práce předcházejících absolventů.

Učitelé postupně tvoří vlastní interaktivní učební a názorné materiály nebo pracovní listy. Tím systémově řeší absenci vhodných učebnic, které by vyhovovaly potřebám žáků dálkového studia i potřebám školního vzdělávacího programu. Vyučující poskytují žákům k samostudiu prezentace a další vzdělávací materiály prostřednictvím mailové komunikace.

Ředitel školy spolu se zástupkyní vytyčuje cíle a vize, jejichž plněním dále rozvíjí možnosti lepšího naplňování profilu absolventů. Spolupracuje se správní radou, která schvaluje zásadní rozhodnutí školy a výroční zprávy. Pravidelně se konají také jednání s dozorcí radou. Kontrolní činnost školy je rozdělena mezi ředitele a zástupkyní. Hospitace v pedagogickém procesu probíhají včetně předávání podnětů pro zlepšení výuky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se v případě vedení školy zaměřilo v loňském školním roce na legislativu a tvorbu vnitřních předpisů organizace. Externí učitelé jsou většinou oficiálními učiteli Českého svazu včelařů, každý rok procházejí školeními a přednáškami ve své odbornosti. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků k aktualizaci a inovaci dosavadních znalostí a dovedností v souladu s potřebami výuky. Škola spolupracuje s řadou místních odborných škol a několika zahraničními.

V průběhu školního roku se na pedagogické činnosti podílelo 18 pedagogických pracovníků školy (učitelé, vychovatelé). Učiteli jsou zejména odborníci v problematice včelařství (např. přednášející z Českého svazu včelařů) a jejich pracovní úvazky vycházejí z potřeb zajištění vzdělávání v jednotlivých předmětech v souladu se školním vzdělávacím programem. Z pedagogů školy pouze jediný pedagog nesplňoval odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonával. Škola se však prokazatelně snaží zajistit na toto místo odborně kvalifikovaného pedagoga. Malý počet učitelů na hlavní pracovní poměr (tři) neumožňuje rozdělit ostatní pedagogické práce související s výukou mezi více lidí, je omezujícím faktorem i pro dlouhodobější směřování a plánování výuky.

Pro ubytování žáků škola provozuje domov mládeže s dvou až třílůžkovými pokoji se sociálním zařízením. V dalších účelně vybavených prostorách nabízí žákům zázemí pro aktivní využívání volného času a další sebevzdělávání. K dispozici je posilovna a hřiště s umělým povrchem. Vnitřní dokumenty vymezují pravidla fungování domova mládeže, vzájemné vztahy mezi jednotlivými účastníky (pedagog, žák) a jejich kompetence. To vše přispívá k zajištění bezpečného prostředí.

Škola se zabývá problematikou zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání a pravidla jsou nastavena ve vnitřních směrnících. Žáci jsou před zahájením vzdělávání a následně průběžně poučovani o bezpečném chování v závislosti na právě probíhající činnosti.

Škola získává finanční prostředky ze státního rozpočtu, dále také z grantů Pardubického kraje na realizaci různých činností např. na výstavy a soutěže v rámci aktivity *Včela pro zdravý životní styl, Včelí zpravodajství*, na podporu spolupráce se základními školami *Mikrovčely pro mládež, Učíme se hrou a názorně*. Nadace ČES finančně podpořila dva projekty školy, a to naučně vzdělávací *Včelí stezky a Letní škola mladých včelařů*.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při vzdělávání v odborných teoretických předmětech byly vyučujícími použity různé metody a formy práce. Nejčastěji byla zaznamenána frontální forma práce kombinovaná s otevřenou diskuzí vztahující se k problematice probíraného tématu. V některých hodinách byla zařazena i skupinová práce s frontálním shrnutím vyvozených závěrů. Učitelé při výuce využívali odbornou literaturu, poznávací klíče pro určování rostlin a vlastní počítačové prezentace nebo učební texty. Vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře, žáci s vyučujícími výrazně spolupracovali, ochotně a spontánně se zapojovali do výuky, často řešili připravené problémové situace. Učitelé řízeným dialogem podněcovali žáky k vyjádření názorů k probíranému tématu, často vycházeli z jejich životních a profesních zkušeností, rovněž se odkazovali na odbornou literaturu. Vzdělávací jednotky byly nejčastěji ukončeny závěrečným zhodnocením učitele, vzájemné hodnocení jako metoda dále rozvíjející dialog

mezi žáky bylo zaznamenáno ojediněle. Případné nevýhody prezentačních forem výkladu eliminovali žáci sami velmi častými konkrétními dotazy, na základě kterých vznikaly spontánní debaty. Žáci žádali o vysvětlení praktických problémů nebo teoretické informace konfrontovali s vlastními zkušenostmi.

V odborném výcviku byly sledovány činnosti organizované v souladu s učebními dokumenty. Zaznamenán byl aktivní přístup pedagoga k žákům podle individuálních žákovských potřeb a vhodné instruktážní ukázky jednotlivých úkonů a činností. Žáci byli motivováni, pracovali vesměs ve dvojicích, dodržovali zásady bezpečné práce, byli pečliví a poměrně zruční. Využívali své dosavadní životní praktické dovednosti a zkušenosti. Měli odpovídající odborné znalosti a vyučující byl proto zejména koordinátorem jejich činností. V průběhu výuky bylo zaznamenáno efektivní využívání času a aktivní přístup žáků. Výuka probíhala bez odborných nedostatků a s potřebnou materiální podporou.

Domov mládeže vytváří pro ubytované žáky příznivé prostředí k plnohodnotnému využívání volného času. Činnost odpovídá podmínkám a zejména jejich věkovému složení. Vzhledem k různosti zájmů ubytovaných jsou činnosti výsledkem individuálního rozhodnutí každého ubytovaného žáka. Mimo přípravy na vyučování se jedná zejména o činnosti zaměřené na sport.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci se ve škole vzdělávají hlavně z vlastního zájmu, jejich motivace je převážně velmi vysoká. Na konci loňského školního roku prospělo z 222 žáků 197 s vyznamenáním (téměř 89 %), naopak ani po opravných zkouškách neprospělo 5 žáků (2,3 %), dva z nich ukončili vzdělávání, tři opakují ročník. Velmi dobrých výsledků dosahují žáci také při závěrečných zkouškách. Ze 47 žáků konajících závěrečné zkoušky ve školním roce 2015/2016 prospělo 39 s vyznamenáním (82,9 %), ostatní prospěli. Součástí zkoušky je obhajoba samostatné odborné práce podle *Jednotného zadání závěrečné zkoušky*. Žáci mají vzhledem ke svému zájmu také velmi dobrou docházku. V průběhu loňského školního roku ukončili vzdělávání čtyři žáci, převážně z rodinných a osobních důvodů.

Škola kromě výuky v dálkovém studiu provozuje rozsáhlou doplňkovou činnost v oblasti prodeje včelařských produktů, hostinskou činnost, komerčně školicí a vzdělávací činnost např. pořádá kurzy lidových řemesel, praktický kurz chovu včelích matek, kurz zdravé včely. Na základě požadavků úřadů práce škola organizuje profesní rekvalifikační kurzy *Chovatel včel* a *Zpracovatel včelích produktů*. Od letošního roku ve škole probíhá na zakázku Ministerstva vnitra kurz pro vězně ve výkonu trestu. Ve škole jsou realizovány ve spolupráci s Českým svazem včelařů vzdělávací kurzy pro učitele včelařství, kteří dále působí jako lektoři v daném oboru. Veřejnosti se prezentuje účastí na odborných výstavách a veletrzích a pořádáním vlastních výstav.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ředitele školy,
- výrazně se zvýšil celkový počet žáků a naplněnost školy,
- byl dobudován velký přednáškový sál,
- učitelé vypracovali ucelenou řadu učebních textů a prezentací k výuce,
- byly vybudovány nové prostory (včelín) pro výcvik přímé práce žáků se včelami.

Silné stránky

- Většina učitelů jsou odborníci z praxe, kteří výrazně obohacují teoretické učivo vlastními zkušenosti z dané oblasti a aktuálními trendy,
- žáci mají pro výuku velmi dobré materiální podmínky,
- vnitřní motivace žáků a zájem o výuku mají pozitivní vliv na velmi dobré výsledky průběžného hodnocení žáků i závěrečných zkoušek

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvážit rozšíření pedagogického sboru o dalšího kvalifikovaného pedagoga zaměstnaného na hlavní pracovní poměr.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy a školských zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 7. 4. 2017
2. *Zakládací smlouva uzavřená ve smyslu ustanovení zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech*, ve znění dodatků č. 1, 2, doklad ověřený obecním úřadem Nasavrky dne 24. 11. 2000
3. *Jmenování do funkce ředitele společnosti Správní radou Středního odborného učiliště včelařského – Včelařského vzdělávacího centra, o. p. s.*, ze dne 3. července 2014
4. *Školní vzdělávací program* platný od 1. 9. 2014; *Školní vzdělávací program domova mládeže*, ze dne 1. 9. 2016
5. *Školní řád* platný od 1. 9. 2014; *Vnitřní řád domova mládeže*, ze dne 1. 9. 2016
6. Rozvrh hodin tříd - školní rok 2016/2017
7. *Kontrolní činnost; Hospitační záznamy* - školní roky 2015/2016 a 2016/2017
8. Zápisy z pedagogických rad ve školních letech 2013/2014 až 2016/2017
9. Třídní knihy - školní roky 2015/2016 a 2016/2017

10. *Výroční zpráva za školní rok 2015/2016; Kronika, školní rok 2015/2016*
11. *Zápisy pedagogické rady za školní roky 2015/2016 a 2016/2017*
12. *Tvorba vnitřních předpisů školy, školského zařízení, osvědčení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 23. 11. 2016*
13. *Inspekční zpráva čj. ČŠIE-1096/11-E, ze dne 31. 10. 2011*
14. *Deníky odborného výcviku pro školní rok 2016/2017 (výběr)*
15. *Deníky výchovných skupin v domově mládeže pro školní rok 2016/2017 (výběr)*
16. *Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2016/2017 podílejí na vzdělávání žáků*
17. *Doklady o ukončování vzdělávání žáků závěrečnou zkouškou v roce 2016*
18. *Dokumentace z oblasti bezpečnosti práce (např. kniha úrazů, doklady o proškolení), školní rok 2016/2017*

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka, v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý, v. r.

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Ing. Michaela Vachunová, v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová, v. r.

V Pardubicích 28. 4. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Josef Lojda, ředitel školy

Josef Lojda, v. r.

V Nasavrkách dne 17. 5. 2017